

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200475
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8219200475.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného: Občianske združenie, Všeobecná ochrana práv, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, v konaní o zaplatenie 3 284,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 6Csp/28/2019-97 zo dňa 12.11.2020, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie o zaplatenie 1.542,60 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 37,50 EUR od 21.02.2019 do zaplatenia, zo sumy 37,50 EUR od 20.03.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 26.04.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 22.05.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 26.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 37,50 EUR od 25.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 22.08.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 19.09.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 19.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 26.11.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 21.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 06.02.2020 do zaplatenia, zo sumy 97,50 EUR od 03.03.2020 do zaplatenia.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.039,10 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy vo výške 2 828,94 EUR od 05.02.2019 do 20.2.2019,

zo sumy vo výške 2 791,44 EUR od 21.2.2019 do 19.3.2019

zo sumy vo výške 2 753,94 EUR od 20.3.2019 do 25.4.2019,

zo sumy vo výške 2 656,44 EUR od 26.4.2019 do 21.5.2019,

zo sumy vo výške 2 558,94 EUR od 22.5.2019 do 25.6.2019,

zo sumy vo výške 2 461,44 EUR od 26.6.2019 do 24.07.2019,

zo sumy vo výške 1 843,57 EUR od 25.07.2019 do 21.08.2019,

zo sumy vo výške 1 746,07 EUR od 22.08.2019 do 18.09.2019,

zo sumy vo výške 1 648,57 EUR od 19.09.2019 do 18.10.2019,

zo sumy vo výške 1 551,07 EUR od 19.10.2019 do 25.11.2019,

zo sumy vo výške 1 453,57 EUR od 26.11.2019 do 20.12.2019,

zo sumy vo výške 1 356,07 EUR od 21.12.2019 do 05.02.2020,

zo sumy vo výške 1 258,57 EUR od 06.02.2020 do 02.03.2020,

zo sumy vo výške 1 161,07 EUR od 03.03.2020 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 72,28 % s tým, že o výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 3.284,04 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplataenej istiny v sume 3.284,04 Eur od 5.2.2019 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že 28.9.2015 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3.400,- Eur na účet určený žalovaným. Zmluva o úvere podľa žalobcu obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, preto bol výzvou na predčasné splatenie úveru z 4.2.2019 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru potom, ako bol na možnosť predčasného zosplatenia upozornený druhou upomienkou zo 7.1.2019.

Žalobca si nárok zo zmluvy uplatnil pôvodne v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 7Csp/180/2017. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/180/2017-87 zo 4.6.2017 súd uzavrel, že žalovaný sa dostal do omeškania len so splátkami, ktorých splatnosť nastala po dátume 20.8.2017. Súd žalobe čiastočne vyhovel a priznal právo na splátky splatné k 21.11.2017 v sume 181,38 eur a do vydania rozsudku sa stali splatnými splátky splatné 20.12.2017, 22.1.2018, 20.2.2018, 20.3.2018, 20.4.2018, 21.5.2018, spolu v sume 366,72 eur (6x 59,88 eur na splátku a 1,46 eur na poistenie). Súd vyhovel žalobe čo do sumy 548,10 eur a čo do zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalobca napriek výzve nepreukázal, že žalovanému odoslal upozornenie na uplatnenie jeho práva predčasne vyhlásiť splatnosť úveru potom, ako sa žalovaný dostal do omeškania. V konaní nebolo preukázané, že zo strany žalobcu boli splnené podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na to, že súd žalobe čiastočne vyhovel a priznal právo na zaplataenie splátok splatných od 20.8.2017 do 21.5.2018, žalobca v konaní žaluje iba zvyšnú časť, ktorú žalovaný doposiaľ neuhradil - splátky splatné od 20.6.2018 až 21.1.2019 vo výške 59,66 eur každá, spolu vo výške 477,28 eur, zvyšná istina riadne zosplatená k 4.2.2019 vo výške 2.806,76 eur (výška istiny aktuálna ku dňu omeškania prvej splátky po zohľadnení rozhodnutia 7Csp/180/2017, t.j. po 20.6.2018), teda spolu žalovaná istina vo výške 477,28 eur + 2.806,76 eur = 3.284,04 eur.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 28.9.2015 zmluvu o úvere č. 248145, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanému spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 3400,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou 15,9 % ročne, ktorý bol povinný žalovaný zaplatiť v 108 mesačných splátkach v sume po 59,66 Eur a poplatkom za poistenie v sume 1,46 Eura. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp/180/2017 bolo rozhodnuté o zmluvných splátkach do 21.5.2018. Predmetom tohto konania sú splátky 33-108 (t.j. 20.6.2018 - 20.9.2024). Otázkou, ktorou bolo potrebné sa zaoberať bolo, či došlo k platnému zosplateniu dlhu. Žalobca nerozporovanými skutkovými tvrdeniami o nezaplataení splátok v lehote splatnosti, upozornením zo dňa 7.1.2019 a doručenkou (čl. 28-29 spisu) a výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 4.2.2019 a doručenkou (čl. 30-31 spisu) preukázal splnenie podmienok v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čím došlo k platnému zosplateniu úveru. Preto vznikol žalobcovi nárok na zaplataenie nezaplataenej istiny 1.741,44 eur, úroku vo výške 297,66 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % za jednotlivé časové obdobia po čiastočnom späťvzatí.

Právne vec posúdil podľa § 497 Obch. zák., podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, § 53 ods. 5, 6, 9 OZ, § 54 ods. 1, 2 OZ, § 565 OZ, § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/21995 Z.z.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom v časti o zaplataenie 1.542,60 EUR s príslušenstvom.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, určil pomer úspechu strán v spore v prospech žalobcu, kde o výške trov rozhodne súd v samostatnom uznesení. .

3. Proti rozsudku vo výrokoch II. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný uviedol, že nárok žalobcu neuznáva v celom rozsahu a vzniesol voči nemu námietku premlčania v odvolacom konaní. Žalovaný poukázal na § 54a OZ, § 879v OZ, § 103 OZ, § 565 OZ, § 53 ods. 9 OZ, § 107 ods. 1 OZ. Medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva č. 248145, žalobca poskytol žalovanému úver. Žalobca si svoj nárok voči žalovanému uplatnil v konaní pod sp. zn. 7Csp 180/2017 rozsudkom zo dňa 4.6.2017. Zo zmluvy vyplýva, že splátky boli zročné k 20. dňu kalendárneho mesiaca.

V prejednávanej veci došlo k zosplatneniu úveru až k 4.2.2019. Právny predchodca nešpecifikoval, od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu.

Podľa § 53 ods. 9 OZ umožňuje realizovať právo zosplatnenia až po 3 - mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky. Žalovaný sa po prvýkrát dostal do omeškania s platením úveru, a to nezaplacením splátky splatnej najneskôr dňa 20.02.2017. Bolo to v čase pred vyhlásením rozsudku v rozhodnutej veci sp. zn. 7Csp 180/2017 zo dňa 4.6.2017.

Žalovaný sa prvýkrát dostal do omeškania s platením úveru, a to nezaplacením splatnej splátky 20.2.2017. Keďže od splatnosti nezaplatennej splátky (20.02.2017) do 04.02.2019, kedy žalobca vyhlásil celú pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac, ako tri mesiace, začala plynúť premlčacia doba celého zosplatneného dlhu od zmeškanej splátky, ktorá predčasnú splatnosť vyvolala, t. j. od 20.02.2017. Deň po tomto dni 21.02.2017, začala plynúť objektívna premlčacia doba a táto uplynula 21.02.2019. Žalobca podal žalobu až dňa 04.03.2019, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 OZ).

Žalovaný namietal, že v danom prípade ide aj o prekážku právoplatnej rozhodnutej veci - res iudicata. Súd prvej inštancie začal opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté na súde pod sp. zn. 7Csp/180/2017. Vec sa opiera o ten istý právny dôvod, pohľadávku z úveru č. XXXXXX, vyplývajúca z totožného skutkového stavu.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol a žalovanému priznal trovy prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu písomne vyjadril. Uviedol, že keďže rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 7Csp/180/2017 bolo právoplatne rozhodnuté o neplatnom zosplatnení úveru, žalovaný bol povinný aj naďalej pokračovať v splácaní úveru v zmysle podmienok úverovej zmluvy. Žalobca znova zosplatnil úver dňa 04.02.2019 vzhľadom na omeškanie s úhradou splátky splatnej k dňu 20.06.2018, preto nárok žalobcu nemôže byť premlčaný.

Žalobca nesúhlasil ani o existencii prekážky právoplatnej rozhodnutej veci. V tomto konaní totiž súd rozhodoval o splátkach, ktoré sa stali splatnými až po vyhlásení rozsudku a teda predmetné rozhodnutie nemôže predstavovať prekážku res iudicata pre toto konanie.

Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania.

Žalovaný ako spotrebiteľ voči žalobcovi ako dodávateľovi, teda v spotrebiteľskom spore, v odvolacom konaní vzniesol námietku premlčania.

6. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

7. Podľa § 152 CSP, hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

8. Podľa § 366 písm. d) CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

Žalovaný namietal nesprávne zistený skutkový stav prvoinštančným súdom, nesprávne právne posúdenie veci a nesprávny procesný postup súdu, ktorým došlo k znemožneniu žalovanému

uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Právo na spravodlivý súdny proces obsahuje množstvo dielčích práv, ktorých v závislosti od intenzity či možnosti nápravy v odvolacom konaní, predstavuje pochybenie súdu. Jedným z takých práv je právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu.

Na to, aby súd sa mohol s týmito skutočnosťami riadne vysporiadať, musí mať vytvorený skutkový základ zo všetkých relevantných dôkazov tak, aby mohol vec riadne aj právne posúdiť.

Pri spotrebiteľských vzťahoch je povinnosťou súdu sa vždy vysporiadať s ust. § 54a OZ, podľa ktorého, okrem iného, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. Toto právo je oslabené uplynutím času. Na túto skutočnosť musí súd prihliadnuť aj bez námietky, pretože v spotrebiteľských vzťahoch nárok zaniká. Je nedovolená akákoľvek novácia takéhoto záväzku.

Z obsahu dôvodov prvoinštančného rozsudku odvolací súd nenachádza čo i len zmienku, že by sa prvoinštančný súd svojej ex offo povinnosti zhostil, že by dal na túto zákonnú povinnosť odpoveď.

Tým sa dopustil pochybenia nielen v nedostatočne zistenom skutkovom stave, nehovoriac pri právnom posúdení veci, ale hlavne porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie.

Tým, že pre odvolací súd je skutkový stav zistený prvoinštančným súdom záväzný (§ 383 CSP), odvolací súd nemal dostatočné skutkové zistenia, aby na základnú odvoláciu námietku žalovaného mohol odpovedať.

Nie sú zistené okolnosti pre posúdenie, akú premlčaciu lehotu je nutné vo veci aplikovať a od ktorého momentu.

Preto odvolací súd v napadnutom rozsahu prvoinštančný rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude úlohou prvoinštančného súdu riadne preskúmať náležitosti spotrebiteľskej zmluvy tak, aby mohlo byť jednoznačne zaujaté stanovisko k druhu premlčacej lehoty, vec posúdiť podľa § 54a OZ vo vzťahu k námietkam žalovaného v odvolaní a vec následne v závislosti od uvedeného zistenia právne posúdiť.

Prvoinštančný súd zároveň rozhodne podľa § 396 ods. 3 CSP aj o náhrade trov celého konania.

Žalovaný v odvolaní namietal prekážku rozsúdenej veci vo vzťahu k sporu, ktorý bol vedený pod sp. z n. 7Csp 180/2017.

Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

Na to, aby prejednaniu veci bránila táto prekážka, musí ísť o „tú istú vec“, čo znamená, že musia byť totožné strany sporu v oboch konaniach a musí ísť o totožný predmet sporu, t.j. totožný skutkový základ a predmet plnenia.

Ako to vyplýva z veci 7Csp 180/2017 a z prejednávanej veci, odvolací súd zistil totožnosť strán sporu, a základ skutkových dôvodov, teda zmluva o úvere č. 248145 z 28.9.2015. Vo veci 7Csp 180/2017 bolo rozhodnuté o splátkach úveru do 21.5.2018. Predmetom prejednávanej veci sú splátky za obdobie od 20.6.2018 do 20.9.2024. Vysvetlenie prvoinštančný súd stranám sporu poskytol, s týmto sa odvolací súd stotožňuje a preto pre odlišnosť predmetu plnenia nie je možné považovať toto konanie ako duplicitné, ktorému bráni prekážka res iudicata.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.